

Hem > 2 - Brottanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

2 - Brottanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

Hur anmäler jag ett brott?

Om du är ett brottsoffer kan du anmäla brottet till åklagaren eller polisen, genom att göra en brottanmälan (*énklisi* eller *mínysi*). I strikt mening är *énklisi* en brottanmälan som görs av brottsoffret själv. I vissa fall inleds brottmålsförfaranden endast om en sådan anmälan faktiskt har gjorts (t.ex. vid kränkning av en persons ära och anseende). En *mínysi* är en brottanmälan som gjorts av någon annan än brottsoffret, i fall där det rör sig om ett brott som myndigheterna kan lagföra på eget initiativ oavsett om brottsoffret anmäler brottet eller inte. I praktiken används dock begreppet *mínysi* för båda anmälningstyperna. När en brottanmälan oavsett slag görs till den allmänna åklagarmyndigheten får den därför ett unikt ärendenummer som kallas för ett *arithmós vivlíou minýseon* – där ordet *minýsi* ingår).

Du kan också begära att en annan person ska anmäla brottet på dina vägnar. I detta fall måste du underteckna en skriftlig förklaring (*dílosi* eller *exousiodótisi*) om att personen ska göra anmälan i ditt ställe. Det finns inget standardformat för en sådan förklaring, men den måste undertecknas inför en tjänstemän vid en statlig myndighet på central eller lokal nivå eller inför en advokat (inklusive din egen, om du redan har en), som kommer att bestyrka din underskrift. En person som anmäler brottet på dina vägnar kan vara en advokat eller någon annan person som du kan lita på. Om målet är sådant att brottsoffret måste anmäla brottet för att brottmålsförfarandet ska kunna inledas och brottsoffret har avlidit övergår rätten att anmäla brottet till hans eller hennes efterlevande maka/make och barn eller till föräldrarna (artikel 118.4 i straffprocesslagen (*Kódikas Poinikís Dikonomías*, KPD). Om brottsoffret har avlidit till följd av brottet får dessa personer också själva delta i brottmålsförfarandet som målsägande som begär ersättning för sveda och värk.

Du kan anmäla ett brott antingen muntligen eller skriftligen. Om du väljer att anmäla brottet muntligen upprättar den tjänsteman som tar emot anmälan en rapport.

Du måste betala en avgift för att göra anmälan; avgiftsbeloppet justeras regelbundet på gemensamt beslut av finansministern och ministern för rättsliga frågor, öppenhet och mänskliga rättigheter (justitieministern). I undantagsfall får du betala avgiften efter att du har anmält brottet men alltid inom tre dagar. Om du inte betalar avgiften avvisas anmälan. Du måste inte betala avgiften om du har rätt till rättshjälp. Du måste inte heller betala avgiften om du har blivit föremål för ett brott mot din sexuella frihet eller för sexuellt utnyttjande, våld i hemmet eller diskriminering på grund av ras (artiklarna 81A och 361B i strafflagen (*Poinikós Kódikas*, PK) eller om principen om likabehandling har åsidosatts (artikel 46.2 i KPD).

När det gäller brott som kan lagföras på myndigheternas initiativ oavsett om brottsoffret har begärt detta eller inte, finns inga regler för inom vilken tid ett brott måste anmälas. Undantaget är brott av medelsvår allvarlighetsgrad (*plimmélímata*) som preskriberas efter fem år. I vissa fall kan brottet dock endast lagföras om du, brottsoffret som har lidit skada, begär att ett brottmålsförfarande ska inledas. I sådana situationer måste du göra en brottanmälan (*énklisi*) inom tre månader från den dag då du fick kännedom om brottet och gärningsmannens identitet (om du vet vem gärningsmannen är).

Det finns inga standardformulär för brottanmälningar.

Anmälan måste innehålla följande information:

- Dina fullständiga kontaktuppgifter.
- Uppgifter om gärningsmannen samt dennes kontaktuppgifter, om du känner till dem.
- En utförlig beskrivning av omständigheterna.
- Eventuella bevishandlingar som styrker din anmälan.

- Eventuella vittnen som du vill ska höras.
- Kontaktoppgifter till din advokat, om du har utsett någon sådan.

Om du inte förstår eller talar grekiska kan du göra brottsanmälan på ett språk som du förstår eller få nödvändig språkhjälp. Dock måste villkoren i straffprocesslagen eller andra specifika straffrättsliga bestämmelser alltid respekteras. Du kan begära en kostnadsfri översättning av handlingen (*artikel 58 i lag 4478/2017 om rättigheter för brottsoffer i samband med brottsanmälan (artikel 5 i direktiv 2012/29/EU)*).

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Vid en brottsanmälan får du ett unikt ärendenummer. Med hjälp av detta nummer kan du följa utvecklingen i ärendet via det register som finns vid åklagarmyndigheten eller ansvarig anmälningsinstans. Du kan också begära att få en bekräftelse på ärendets status (*pistopoiitikó poreías*) där det ges information om i vilket skede förfarandena befinner sig.

Om förstainstansdomstolen i Aten (*Protodikeío Athinón*) har behörighet i ditt ärende kan din advokat övervaka utvecklingen av ärendet när det har kommit in till domstolen på [webbplatsen för Atens advokatsamfund](#) (*Dikigorikós Sýllogos Athinón*). Brottsoffren själva kan inte göra detta, eftersom särskilda användaruppgifter krävs.

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? Under vilka förutsättningar?

Under rättegången kan du ta hjälp av en advokat, men du måste betala för detta.

Om din familjs årsinkomst är lägre än två tredjedelar av den lägsta årliga personinkomst som fastställts i det nationella allmänna kollektivavtalet får du tillgång till advokat utan kostnad. Advokaten upprättar och lämnar in brottsanmälan och företräder dig som målsägande under hela förfarandet, förutsatt att du har utsatts för något av följande: tortyr eller annan kränkande behandling (artikel 137.A och 137.B i strafflagen), diskriminering eller orättvis behandling, ett brott mot liv, personlig frihet eller sexuell frihet, sexuellt utnyttjande för ekonomisk vinning, brott mot egendom eller egendomsrätten, kroppsskada eller ett äktenskaps- eller familjerelaterat brott. Brottet måste vara av allvarlig karaktär (*kakoúrgima*) eller av medelsvår allvarlighetsgrad (*plimmélíma*) och uppfylla kraven för prövning vid domstolen för mindre allvarliga brott (tre domare) (*trimeloús plimmeleiodikeío*) samt medföra ett minimistraff på sex månaders fängelse (lag 3226/2004 (officiella tidningen 24/Í'/4 av den 4 februari 2004), ändrad och kompletterad genom lag 4274/2014). Den person som bedömer din begäran om rättshjälp i brottmålsärendet är ordföranden vid den domstol som prövar ärendet eller vid vilken ett överklagande ska inges.

Den advokat som företräder dig hjälper dig med att ta fram och lämna in de handlingar som krävs för att du ska få vara målsägande i målet och bistår dig under hela förfarandet.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

Om åklagaren vid förstainstansrätten för grövre brott (*eisangeléas plimmeleiodikón*) beslutar att din anmälan ska avvisas eftersom den saknar rättslig grund, är uppenbart ogrundad i sak eller inte kan bedömas av domstol kan du överklaga beslutet till ansvarig åklagare vid appellationsdomstolen (*eisangeléas efetón*) (artiklarna 47 och 48 i KPD) inom tre månader från det att beslutet fattades. Denna tidsfrist kan inte förlängas oavsett skäl. För att överklaga beslutet måste du betala en avgift, som du får tillbaka om åklagaren bifaller överklagan.

Kan jag medverka i rättegången?

Du får endast medverka vid rättegången om du är målsägande (*politikó enágon*) och begär att domstolen ska bevilja dig ersättning för förlust eller för ideell skada eller sveda och värk. Du kan begära att få vara målsägande i brottmålsförfarandet genom att inge en ansökan till ansvarig åklagare, antingen i din brottsanmälan eller i en separat handling, före förundersökningens slut (artikel 308 KPD). Ansökan kan inges personligen eller via en advokat som har allmänt eller särskilt tillstånd i detta avseende. Din civilrättsliga talan tas med i en rapport tillsammans med advokatens godkännande (artikel 83 i KPD). Om du inte har begärt att få vara målsägande i din brottsanmälan kan du fortfarande göra detta vid brottmålsdomstolen (artikel 82 i KPD) innan domstolen påbörjar

sin bedömning av bevisningen.

Din ansökan om att få vara målsägande i förfarandet avvisas om den inte innehåller en kort beskrivning av ärendet och skälen till ditt anspråk och, om du inte har din varaktiga bosättning i domstolens jurisdiktion, skälen till att ett ombud utsetts inom denna jurisdiktion. Ombudet har rätt att godta delgivning av alla handlingar eller meddelanden som avser dig som målsägande (artikel 84 i KPD). För att höras som målsägande vid brottmålsdomstolen måste du utse en bemyndigad advokat och betala en fast avgift till staten, vilken täcker hela förfarandet tills en lagakraftvunnen dom finns. Avgiftens storlek justeras regelbundet på gemensamt beslut av ministern för ekonomiska och finansiella frågor samt ministern för rättvisa.

Som målsägande är du part i förfarandet och har ett antal rättigheter. Du får närvara vid alla domstolsförhandlingar, även sådana som sker inom stängda dörrar, och du har tillgång till alla handlingar i målet. Du får tala inför domstol för att framföra dina krav, och du får även lämna synpunkter efter att ett vittne har hörts eller göra inlagor eller ge förklaringar på eventuella vittnesmål som avges eller bevisning som presenteras (artikel 358 i KPD). Du får ställa frågor, via din advokat, till gärningsmannen, vittnena och andra medverkande (t.ex. tekniska experter som utsetts för målet). Du ombeds ställa upp som vittne (dock ej under ed), och du kan också föreslå vittnen förutsatt att domstolen underrättas om detta i god tid. Du har rätt att begära att förhandlingen ska ajourneras eller att domaren ska bytas ut.

Som brottsoffer kan du dock alltid kallas till domstolen som vittne. I sådana fall måste du infinna dig. När du förhöras som vittne har du möjlighet att redogöra för omständigheterna kring brottet inför domstolen. Domaren kan också ställa andra frågor till dig.

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: Offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare? Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Du får välja om du vill vara målsägande i brottmålsförfarandet, vilket innebär att du blir part i förfarandet som helhet och att du får betydande processuella rättigheter, eller om du helt enkelt vill medverka som huvudvittne, eftersom brottmålsförfarandet pågår särskilt till följd av det brott som du har utsatts för. Begreppet enskilt åtal finns inte inom det grekiska rättssystemet.

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? Under vilka förutsättningar?

Du kan inge handlingar, som kommer att läsas upp i domstolen (artikel 364 i KPD) och tas med i akten i målet. Du kan också kalla vittnen och underrätta domstolen om detta (artikel 326.2-1 i KPD).

Vilken information ska jag få under rättegången?

Du får närvara vid de offentliga förhandlingarna under hela förfarandet, bevisupptagningen, den tilltalades svaromål, advokaternas pläderingar och domstolens dom.

Har jag rätt att få tillgång till domstolshandlingarna?

Som målsägande har du tillgång till innehållet i akten i målet och kan få kopior av domstolens dom.

■ Senaste uppdatering: 12/06/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.